

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8To/108/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7918010098
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Michalanský
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7918010098.3

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Michalanského, sudcov JUDr. Karola Kučeru a JUDr. Daniely Mitterpákovovej v trestnej veci proti obžalovanému Q. L. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., o odvolaní obžalovaného a prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Trebišov sp. zn. 5T/19/2018 zo dňa 16. 5. 2019 na verejnom zasadnutí konanom v Košiciach dňa 21. októbra 2019 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie obžalovaného Q. L. a odvolanie prokurátora.

odôvodnenie:

Okresný súd Trebišov rozsudkom sp. zn. 5T/19/2018 zo dňa 16. 5. 2019 v spojení s opravným uznesením zo dňa 8. 8. 2019 uznal obžalovaného Q. L. vinným zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

v období od mesiaca apríl 2016 do 7.6.2017 v mieste trvalého bydliska v obci P., na ul. T. č. XXX/X v rodinnom dome, ako aj na dvore uvedeného rodinného domu, spôsoboval svojej manželke poškodenej F. L., nar. 5.X.XXXX, trvale bytom P., T. XXX/X, psychické utrpenie tým, že pod vplyvom alkoholu jeden až dvakrát do týždňa vyvolával hádky, sácal ju do rôznych častí tela, v dôsledku konania obžalovaného jeden až dvakrát do týždňa poškodená spoločne s deťmi bola nútená opúšťať rodinný dom a dvor rodinného domu a zdržiavať sa na ihrisku v obci alebo u J. L., kým obžalovaný sa neukľudní a nezaspí, a to na čas pol hodiny až dvoch hodín, čím ohrozoval jej psychické zdravie, toto konanie obžalovaného pociťovala ako ťažké príkorie a vyvolalo u nej úzkosť a depresivitu.

Súd mu za to uložil podľa § 208 ods. 1, § 42 ods. 1 Tr. zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zákona pre výkon trestu odňatia slobody zaradil obžalovaného do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona zrušil výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Trebišov sp. zn. 3T/106/2017 zo dňa 24.10.2017, právoplatný 24.10.2017, ktorým mu bol podľa § 156 ods. 2 Tr. zákona uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, výkon ktorého bol podmienečne odložený na skúšobnú dobu vo výmere 3 rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie obžalovaný a prokurátor.

Obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu v písomnom odvolaní uviedol, že odvolanie podáva tak proti výroku o vine, ako aj výroku o treste. V odôvodnení rozsudku je nesprávne uvedené, že poškodená zo strachu nikdy neoznámila konanie obžalovaného na polícii, až do dňa 07. 06. 2017. Toto konštatovanie je zavádzajúce, nakoľko poškodená F. L. a ani žiadny člen jej rodiny tento skutok na polícii nikdy neoznámili, resp. nepodali trestné oznámenie na obžalovaného. Trestné konanie sa začalo iniciatívou orgánov

činných v trestnom konaní. Od začiatku konania manželka aj deti, aj keď mimo zápisnice, ale pred orgánmi činnými v trestnom konaní a súdom dostatočne prejavili nesúhlas s týmto konaním. Neustále prosia o jeho prepustenie, nevedia pochopiť ako je možné, že bol vôbec vzatý do väzby. Prokuratúra opiera svoje dokazovanie hlavne o znalecké posudky z odboru psychológia, a to posudok od Dr. Fekeovej a Dr. Čižmárika. Práve psychologický posudok Dr. Čižmárika bol vypracovaný ako kontrolný, pretože ani súd nemal za to, že závery z posudku Dr. Fekeovej sú jednoznačné. Z oboch znaleckých posudkov taktiež vyplýva záver, že ani jeden zo znalcov nedokázal určiť, po aké časové obdobie mal žalovaný skutok trvať. Prokurátor jednoznačne udával, že šlo o 4 roky, avšak podľa znalcov sa toto obdobie jednoducho určiť nedá. A preto aj túto informáciu považuje za nejednoznačnú a absolútne nepostačujúcu na jeho odsúdenie v odseku kvalifikovanej skutkovej podstaty žalovaného trestného činu. Poškodená vypovedala na hlavnom pojednávaní dňa 21.02.2019, pričom uviedla, že obžalovaný nie je zlý človek, venoval sa deťom, pracoval a robil všetko, čo mu povedala, za 35 rokov manželstva vychovali 7 detí, nateraz ostala na všetko sama, vypli im elektrinu a obžalovaný deťom chýba, boli by radi, ak by bol prepustený na slobodu a vrátil sa k nim. Nikdy pred ním neutekala a keď šli z domu preč, tak to bolo z dôvodu návštevy J. L., kde sledovali televíziu a taktiež uviedla, že sa na obžalovaného nikomu nesťažovala.

Ďalej namieta aj výpovede dvoch maloletých, ktoré boli na hlavnom pojednávaní dňa 21.02.2019 prehraté pomocou technického zariadenia. Tieto považuje za nezákonné, pretože asistentka, ktorá ich prejav, resp. výpoveď tlmočila, nemá na to príslušné vzdelanie a skúšku, ktorá by ju na tlmočenie oprávňovala. Výsledky doteraz vykonaného dokazovania preukazujú, že nespáchal skutok, ktorý je mu kladený za vinu. Necíti sa vinný a má za to, že znaky skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby neboli naplnené a tým pádom nie je žiaden dôvod na pokračovanie v jeho trestnom stíhaní.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto navrhol odvolaciemu súdu, aby rozsudok okresného súdu zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sám rozsudkom obžalovaného oslobodil, alternatívne, aby vec prikázal príslušnému súdu na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Prokurátor v písomnom odvolaní uviedol, že so samotným výrokom o vine a ani o treste sa nie je možné stotožniť. Znalkyňa PhDr. Katarína Fekeová vo svojom znaleckom posudku uviedla, že 4 roky spätne od vyšetrenia pociťovala poškodená ťažké príkorie, pričom sa jednalo o príkorie zo strany obžalovaného Q. L. voči poškodenej, čo potvrdil aj ďalší znalec PhDr. Martin Čižmárik, PhD. s tým, že poškodená prežívala správanie manžela ťažko a boli chvíle, keď pod vplyvom jeho vyčíňania pod vplyvom alkoholu prežívala ako utrpenie. Príkorie, ktoré poškodená zažívala, pričom znalec sa nevyjadril, či takéto príkorie malo aj ťažšiu formu, trvalo niekoľko rokov, teda podľa názoru obžaloby, podporným názorom oboch znalcov z odvetvia psychológie za daného zisteného skutkového stavu, aj pri čiastočnej úprave obdobia páchania skutku, bolo naplnené aj ustanovenie § 208 ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona. Teda dochádzalo k týraniu poškodenej zo strany obžalovaného po dlhší čas, v období niekoľkých rokov, teda minimálne dvoch rokov až do štyroch rokov, pričom sa takéto správanie obžalovaného voči poškodenej vo forme fyzického, aj psychického týrania opakovalo často. Sám okresný súd v skutkovej vete uvádza, že k takémuto konaniu zo strany obžalovaného voči poškodenej dochádzalo jeden až dvakrát do týždňa a poškodená spoločne s deťmi bola nútená opúšťať rodinný dom a vyčkať, pokiaľ sa obžalovaný neukľudní alebo nezaspí. Takáto periodicita konania je závažnejšia forma, ako iba občasné hádky, či napádanie poškodenej, teda malo byť konanie obžalovaného kvalifikované aj v zmysle § 208 ods. 3 písm. d/ Tr. zákona. V nadväznosti na takúto kvalifikáciu mal byť uložený trest odňatia slobody vo výmere minimálne 7 rokov, vzhľadom na trestnú sadzbu 7-15 rokov pri zločine týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 Tr. zákona.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby krajský súd zrušil rozsudok okresného súdu a tomuto uložil vo veci znovu konať a rozhodnúť.

Na podklade takto podaných odvolaní odvolací súd v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že odvolanie obžalovaného a prokurátora nie je dôvodné.

V konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozsudku postupoval okresný súd v súlade s ustanoveniami Trestného poriadku a vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné dôkazy, majúce význam pre

rozhodnutie o vine a treste, tieto dôkazy vyhodnotil v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel tak ku správny skutkovým a právnym záverom.

V odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. okresný súd jasne a zreteľne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, pričom sa dôsledne zaoberal aj obhajobou obžalovaného.

Krajský súd si v celom rozsahu osvojil správne a zákonné odôvodnenie napadnutého rozsudku, nemal žiadne pochybnosti o závere okresného súdu a keďže sa so závermi okresného súdu stotožňuje, tak na ne ako na správne a zákonné v podrobnostiach poukazuje.

Krajský súd v prvom rade poukazuje na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej rozhodnutie okresného súdu a krajského súdu tvoria jeden celok (I. ÚS 141/04) a v zmysle tohto právneho názoru krajský súd tak v stručnosti poukazuje na zistený skutkový stav a na právny rozbor a právne závery okresného súdu.

Z predloženého spisového materiálu je zrejmé, že v predmetnej trestnej veci už krajský súd konal, keď uznesením sp. zn. 8To/41/2019 podľa § 321 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok zo dňa 26. 2. 2019, podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol a zároveň podľa § 316 ods. 1 Tr. por. zamietol odvolanie obhajcu obžalovaného JUDr. Tomčovčíka.

Následne po zrušení a vrátení veci okresný súd odstránil pochybenia vyplývajúce z citovaného zrušujúceho uznesenia a vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 16. 5. 2019, ktorý je predmetom tohto konania.

Tak z podanej obžaloby, vykonaného dokazovania, odôvodnenia napadnutého rozsudku a aj odôvodnení podaných odvolaní je zrejmé, že základnou tak skutkovou, ako aj právnou otázkou v predmetnej trestnej veci je ustálenie dĺžky a intenzity žalovaného konania obžalovaného a teda preukázanie kvalifikovaného znaku skutkovej podstaty tohto trestného činu podľa § 208 ods. 3 písm. d/ Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. (po dlhší čas).

Krajský súd sa po podrobnom preskúmaní predloženého spisového materiálu, relevantných svedeckých výpovedí v úzkej súvislosti s vykonaným znaleckým dokazovaním stotožnil so záverom okresného súdu a s ustálením právnej kvalifikácie jeho konania ako trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., teda v jej základnej podobe.

Okresný súd v predmetnej trestnej veci postupoval správne, keď po vykonaní pomerne náročného dokazovania vo vzťahu k dĺžke konania obžalovaného a jeho intenzite, toto dokazovanie vyhodnotil v súlade s ustanovením § 2 ods. 12 Tr. por. a po jeho komplexnom vyhodnotení upravil skutok oproti podanej obžalobe na obdobie od mesiaca apríl 2016 do 7. 6. 2017, čo podrobným, až vyčerpávajúcim spôsobom rozviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil s názorom okresného súdu vyplývajúcim z odôvodnenia rozsudku, z ktorého je zrejmé, že relevantnými a objektívnymi dôkazmi pre ustálenie tak dĺžky, ako aj intenzity konania obžalovaného boli výpovede detí obžalovaného a poškodenej D., J. a F. L., z ktorých výpovedí bolo možné reálne ustáliť tak časové súvislosti, ako aj spôsob konania obžalovaného, vrátane skutočností vyplývajúcich z výpovede svedkyne J. L., ku ktorej poškodená chodila normálne na návštevy aj s deťmi, ale chodila k nej aj vtedy, keď sa sťažovala, že obžalovaný robí doma cirkus. V tejto súvislosti však zároveň považuje krajský súd vo vzťahu k obhajobe obžalovaného uviesť, že z výpovedí týchto svedkov v nadväznosti na vykonané znalecké dokazovanie síce došlo k úprave skutku spôsobom, ako to ustálil okresný súd, avšak na druhej strane z ich tvrdení, aj podľa názoru krajského súdu vyplýva spôsob konania obžalovaného, ktorý okresný súd podrobne vyhodnotil a ktorý práve v úzkej súvislosti s vykonaným znaleckým dokazovaním znalcov z odboru psychológie PhDr. Kataríny Fekeovej a PhDr. Martina Čižmárika zakladá trestnosť konania obžalovaného naplnením pojmových znakov skutkovej podstaty trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Pokiaľ ide o vyhodnotenie znaleckého dokazovania oboch znalcov, krajský súd konštatuje, že o záveroch okresného súdu aj v tomto smere nemal pochybnosti.

Z vyššie uvedeného je tak zároveň zrejme, že krajský súd sa stotožnil aj s argumentáciou okresného súdu vo vzťahu k právnemu záveru, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané naplnenie pojmových znakov kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 208 ods. 3 písm. d/ Tr. zák., teda že tejto trestnej činnosti sa mal obžalovaný dopúšťať závažnejším spôsobom konania, teda po dlhší čas. Po stotožnení sa so záverom okresného súdu, že obžalovaný sa dopúšťal žalovaného zločinu v období od mesiaca apríl 2016 do 7. 6. 2017, teda cca 14 mesiacov, však aj krajský súd konštatuje, že aj keď ide o obdobie dlhšie ako 6 mesiacov, automaticky to neznamená zvlášť pri trestnom čine obdobného charakteru naplnenie kvalifikovaného znaku konania po dlhší čas.

Týraním sa rozumie zlé zaobchádzanie s blízkou osobou, alebo osobou, u ktorej je v starostlivosti alebo výchove, ktorým páchatel prejavuje hrubší stupeň necitlivosti a bezohľadnosti, pričom musí ísť o konanie, ktoré blízka osoba alebo zverená osoba pre jeho krutosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie. V každom prípade už zo samotného charakteru tohto trestného činu vyplýva, že ide o zlé zaobchádzanie, ktoré sa vyznačuje určitou trvalosťou, prípadne aj sústavnosťou alebo aj opakovanými útokmi, ktoré ťažké príkorie, či ponižovanie spôsobujú s tým, že samotnú trvalosť páchatelovho konania je nutné posudzovať v závislosti od spôsobu a intenzity zlého zaobchádzania.

Aj napriek záverom znaleckého posudku znalca PhDr. Čižmárika, ktorý okrem iného uviedol, že si nemyslí, že vo vzťahu k osobe poškodenej sa jednalo o týranie v pravom slova zmysle, avšak v každom prípade išlo o príkorie a s tým spojené nepríjemné emócie, ktoré pritom zažívala, vyhodnotil aj krajský súd konanie obžalovaného ako konanie, ktoré ako celok vykazovalo vyšší stupeň hrubosti, bezcitnosti a bezohľadnosti a vyznačovalo sa istou mierou trvalosti a sústavnosti, aj s ohľadom na ustálenie doby konania obžalovaného. V danom konkrétnom prípade v rámci vymedzeného časového obdobia skutku, zohľadniac samotný charakter posudzovaného trestného činu, ktorý sa sám osebe vyznačuje určitou trvalosťou, sústavnosťou, či opakovanými útokmi, ako aj spôsob a intenzitu preukázaného zlého zaobchádzania obžalovaného s poškodenou, však ani podľa názoru krajského súdu nebol naplnený pojmový znak páchania trestnej činnosti po dlhší čas.

Podrobne sa okresný súd vysporiadal aj s osobou obžalovaného a jeho predchádzajúcim životom, resp. so všetkými okolnosťami majúcimi význam pre určenie druhu trestu a jeho výmery v zmysle § 34 ods. 1 a nasl. Tr. zák. a to vrátane zákonnej aplikácie ustanovenia § 42 ods. 1 Tr. zák. o súhrnnom treste odňatia slobody vzhľadom na súbeh trestnej činnosti vo vzťahu k jeho predchádzajúcemu odsúdeniu v trestnej veci Okresného súdu Trebišov sp. zn. 3T/106/2017 zo dňa 24. 10. 2017. Prokurátor síce v podanom odvolaní namietal výšku uloženého trestu, avšak len v súvislosti s posúdením právnej kvalifikácie konania obžalovaného aj ako trestného činu podľa § 208 ods. 3 písm. d/ Tr. zák., pri aplikácii ktorého navrhoval uloženie trestu odňatia slobody vo výmere minimálne 7 rokov, teda úplne na dolnej hranici zákonom stanovenej trestnej sadzby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. Preto krajský súd pri posudzovaní výšky uloženého trestu neaplikoval existenciu priťažujúcej okolnosti podľa § 37 písm. h/ Tr. zák., t. j. že spáchal viac trestných činov, eventuálne § 37 písm. m/ Tr. zák., že už bol za trestný čin odsúdený, aj keď je pravdou, že súd nemusí podľa povahy predchádzajúceho odsúdenia na túto okolnosť prihliadať. Za všetkých vyššie uvedených okolností tak považoval aj krajský súd uloženie nepodmienečného súhrnného trestu odňatia slobody vo výmere 3 rokov za trest, ktorý spĺňa všetky kritériá z hľadiska tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie.

V písomnom vyhotovení rozsudku okresný súd nesprávne uviedol zaradenie obžalovaného na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. Ako je to však zrejme zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zo dňa 16. 5. 2019 okresný súd správne vyhlásil rozsudok v tomto výroku tak, že podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Predmetnú pisársku chybu, resp. zrejmu nesprávnosť v písomnom vyhotovení rozsudku následne odstránil právoplatným opravným uznesením zo dňa 8. augusta 2019.

To boli dôvody, pre ktoré krajský súd rozhodol v zmysle výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.